

Ministarstvo pravosuđa SAD-a
Federalni istražni biro

PRIJETNJE I ZASTRAŠIVANJE PRAKTIČNI VODIČ

OSOBNIA PRIJETNJA

Fizička **OSOBNIA PRIJETNJA** je kada ste u neposrednoj opasnosti zbog neposredne blizine osobe koja Vam prijeti. Imate tri opcije:

- Bježati:** Pronađite pravac za bjekstvo. Bacite sve stvari koje Vas mogu usporiti. Ako je moguće, pomozite drugima da pobjegnu. Pozovite 911.
- Sakriti se:** Sakrijte se od prijeteće osobe. Zaključajte vrata ili blokirajte ulaze. Utišajte mobilni telefon (uključujući režim vibracije) i ostanite tihi sve dok postoji prijetnja.
- Boriti se:** Borba treba biti poslednje sredstvo i to samo kad Vam je život neposredno ugrožen. Pokušajte da onesposobite preteću osobu. Postupite sa što više fizičke agresije.

Verbalna **OSOBNIA PRIJETNJA** je prijetnja koja predmetnu osobu ne dovodi u neposredu opasnost ili je namjera da se prijetnja izvrši kasnije.

- Zapišite ili na drugi način zabilježite prijetnju tačno onako kako je saopštena.
- Zabilježite što više opisnih detalja o osobi koja je uputila prijetnju: ime, izgled, boju kože, spol, visinu, težinu, boju kose i očiju, glas, odjeću ili bilo koju drugu jedinstvenu osobenost.
- Prijavite prijetnju policiji.

TELEFONSKA PRIJETNJA

TELEFONSKA PRIJETNJA je prijetnja primljena putem telefona. Pokušajte dobiti što više informacija o pozivatelju i prijetnji, osim ako je prijeteća osoba u blizini ili može neposredno ugroziti Vas ili druge.

- Ostanite staloženi i ne prekidajte vezu.
- Zadržite pozivatelja na vezi što je duže moguće i pokušajte da izvučete informacije kako biste utvrdili da li je prijetnja specifična, realna ili predstavlja neposredu opasnost za Vas ili druge.
- Ako je moguće, pošaljite signal drugima koji su u blizini da slušaju poziv i da obavijeste policiju.
- Kopirajte sve informacije sa elektronskog displeja telefona.
- Zapišite tačnu formulaciju prijetnje.
- Ako je moguće, snimite poziv.
- Budite na raspolaganju policijskom osoblju da razgovarate o pojedinostima prijetnje.

PRIJETNJA ELEKTRONSKOM PORUKOM

PRIJETNJE ELEKTRONSKIM PORUKAMA su prijetnje primljene direktnom razmenom poruka, elektronskom poštom, ili preko društvenih mreža, uključujući pretnje učenama ili posledicama u slučaju da se primalac poruke ne povinuje.

- Ne otvarajte elektronske poruke ili priloge od nepoznatih pošiljatelja.
- Ne komunicirajte na društvenim mrežama sa nepoznatim ili neželjenim osobama.
- Budite sigurni da su vaše bezbednosne postavke postavljene na najvišu razinu.

Ako primite pretnju elektronskim putem:

- Ne brišite poruku. Forenzičko vještačenje može otkriti važne detalje.
- Ostavite poruku otvorenu na računalu.
- Odmah obavijestite policiju.
- Odštamajte, uslikajte ili kopirajte poruku, naslov, datum i vrijeme.
- Sačuvajte sve elektronske dokaze.

SAJBER NAPADI

SAJBER NAPAD može ugroziti Vaš elektronički uređaj i otkriti osobne podatke.

- Koristite jake zaporke i ne koristite istu zaporku za više internet stranica.
- Postavite antivirusne i antimalware aplikacije na automatsko ažuriranje.
- Primenite ažuriranje sustava i softvera čim postane dostupno.
- Primenite dvofaktorsku autentifikaciju.
- Redovno primjenite sigurnosno kopiranje podataka.

Ako sumnjate da ste žrtva sajber napada:

- Nemojte brisati ili mijenjati svoje računalne sustave.
- Odmah kontaktirajte svoje finansijske institucije kako biste zaštitili svoje račune od krađe identiteta.
- Promijenite zaporke i nadzirite račune radi sumnjive aktivnosti.

Ako ste u neposrednoj fizičkoj opasnosti, pozovite 911.

Ako ste suočeni s prijetnjom, molimo da se obratite lokalnom FBI terenskom uredu (spisak terenskih ureda dostupan na www.fbi.gov) ili uputite dojavu pozivom na tel. broj 1-800-CALLFBI (tj. 1-800-225-5324) ili www.fbi.gov/tips.

Možete također uputiti anonimnu dojavu FBI-u telefonom ili putem interneta.

PRIJETNJE I ZASTRAŠIVANJE PRAKTIČNI VODIČ

Kome se trebam obratiti ako doživim prijetnje ili zastrašivanje: lokalnoj policiji ili FBI-u?

- Ako ste vi ili neko drugi u neposrednoj fizičkoj opasnosti, pozovite lokalnu policiju na tel. broj 911.
- Ako se suočite sa pretnjom koja je federalno kriminalno djelo prema, npr. prijetnje od agenta vlasti druge države, organiziranog kriminala ili državnog dužnosnika, kontaktirajte lokalni FBI terenski ured (spisak se nalazi na www.fbi.gov) pozivom na tel. broj 1-800-CALLFBI (tj. 1-800-225-5324) ili putem www.fbi.gov/tips. Vaša dojava može biti anonimna.
- Ne spadaju svi incidenti u nadležnost FBI-a. Ako ste žrtva incidenta koji ne ispunjava uslove nadležnosti federalnog kriminalnog djela, možda ćete morati da ga prijavite lokalnoj policiji. Organi reda na lokalnoj razini i na razini saveznih država imaju različite nadležnosti za pokretanje istraga pretpostavljenog kriminalnog dela.

Što mogu očekivati ako me intervjuira FBI?

- FBI agent se može sastati s vama u terenskom uredu FBI ili na nekom drugom mjestu.
- FBI će tražiti od Vas da date što više informacija o počinitelju i pojedinostima prijetnje koju ste doživjeli.
- FBI će tražiti Vaše kontakt podatke kako bi Vas kontaktirali za dopunske informacije, ako bude potrebno.
- FBI će nastojati da zaštiti Vaš identitet i povjerljivost.
- Ako je prikladno, FBI stručnjak za žrtve može biti prisutan tijekom intervjua kako bi pružio informacije i podršku, a može Vas kontaktirati nakon intervjua telefonom ili poštom.

Koje su FBI nadležnosti za istraživanja žalbe i/ili pokretanje istrage?

- FBI može istraživati prijetnje koje krše SAD federalni zakon i podrazumijevaju štetu ili opasnost za primatelja prijetnje.
- Mogućnost SAD vlasti da krivično gone pojedince optužene za pretnje zavisi od nekoliko faktora, kao što su: kvaliteta dokaza, mogućnost identifikacije počinitelja koji je izvršio radnju, otkrivanje zavjere i/ili mogućnost hapšenja prijestupnika.

Što mogu očekivati ako FBI pokrene istragu?

- Ako FBI vjeruje da je moguće da je počinjeno federalno kriminalno djelo, jedan ili više specijalnih agenata FBI-a će sprovesti istragu. Kao dio istrage, specijalni agenti će prikupljati dokaze, eventualno uključujući intervju sa Vama i sa drugim žrtvama.
- Od Vas se također može zatražiti da opišete Vaša iskustva pred Saveznom velikom porotom.
- Sprovest će se temeljita istraga. Završetak istrage može dugo potrajati i nećete biti obavještavani o svakodnevnom razvoju slučaja. Bit će uloženi svi napor da budete obaviješteni o važnijim događajima tokom istrage, poput hapšenja ili dizanja optužnice. Kada je to moguće, FBI je predan pružanju takvih informacija Vama prije nego što budu objavljeni u javnost. Međutim, FBI uvijek mora paziti da ne otkrije osjetljive informacije koje bi mogle naškoditi istrazi ili povećati opasnost za policijsko osoblje.
- FBI stručnjak za žrtve će biti dostupan da pruži identificiranim žrtvama podršku, informacije i preporuke za sve potrebne lokalne resurse.

Čak i ako prijavljivanje pojedinosti o doživljenoj prijetnji ili zastrašivanju ne rezultira istragom, vjerojatno će pomoći drugim žrtvama pomažući FBI-u da prati prijetnje i identificira trendove.